

Het Meetnet Urbane (vogel)Soorten in Lelystad

Om beter zicht te krijgen op aantallen en verspreiding van vogels in stedelijke omgeving is SOVON Vogelonderzoek Nederland begonnen met een landelijk meetnet. In dit Meetnet Urbane Soorten (MUS) worden stadsvogels op gestandaardiseerde wijze gemonitord. Omdat vogels een goede indicator zijn van de toestand van de woonomgeving, wordt deze als het ware mee-gemonitord. Ook in Lelystad wordt aan dit onderzoek meegedaan.

Hoewel het MUS een laagdrempelige methode is, die weinig specifieke vogelkennis vereist, zijn er in Lelystad weinig tellers actief. De eerste tellingen begonnen in het Karveel vanaf 2008, de Rozengård volgde vanaf 2009 en in de Boswijk wordt vanaf 2011 gemonitord. Na vijf jaar MUS kunnen nu voorzichtig enkele uitspraken over de vogelrijkdom in Lelystad worden gedaan. Omdat de tellingen plaatsvinden in de periode tussen 1 april en half juli geeft het meetnet alleen inzicht in vogels die in deze periode de stad gebruiken om te broeden of voedsel te zoeken. Wintergasten blijven buiten de telling. De tellingen vinden plaats binnen bebouwd gebied.

Lelystad is behoorlijk vogelrijk. In de afgelopen vijf jaar werden binnen het meetnet 59 soorten in de stad waargenomen. Van de drie onderzochte wijken is de Rozengård het minst soortenrijk, met gemiddeld 30 soorten per jaar. In Boswijk werden jaarlijks 40 soorten aangetroffen. In het Karveel groeide het aantal soorten in vijf jaar van 31 in 2008 tot 41 in 2012.

De helft van de waargenomen soorten laten een min of meer stabiel beeld zien. Van een aantal soorten is de trend onduidelijk omdat de aantallen fluctueren en er te weinig telgebieden zijn om dat effect te nivelleren. Een goed voorbeeld hiervan is de gierzwaluw. Deze lastig te tellen soort heeft broedkolonies in de Boswijk en het Karveel. Op zomeravonden zwermen de vogels hoog boven de huizen op zoek naar muggen. Bij ongunstige telomstandigheden zoals wind of lage temperaturen kunnen de getelde aantallen ineens veel lager uitvallen dan bij gunstige omstandigheden.

Bij drie soorten is een dalende trend te zien: boerenzwaluw, huiszwaluw en witte kwikstaart. Deze soorten broeden graag onder bruggen, dakranden en in nissen. Het ziet ernaar uit dat het aantal geschikte broedplaatsen in de getelde wijken achteruitgaat. De huismus is de enige soort waarbij een lichte toename te zien is. In het Karveel is deze soort, die landelijk achteruitgaat, in vijf jaar tijd ongeveer verdubbeld.

De tabel op de volgende pagina's geeft een overzicht van de waarnemingen binnen het meetnet in Lelystad van 2008 t/m 2012. Elk jaar dat er langer in het meetnet wordt geteld zullen de ontwikkelingen van vogels in Lelystad duidelijker worden.

Overzicht van het Meetnet Urbane Soorten in Lelystad 2008 - 2012

	Boswijk					Karveel					Rozengard					Lelystad					
soort	max. 2008	max. 2009	max. 2010	max. 2011	max. 2012	max. 2008	max. 2009	max. 2010	max. 2011	max. 2012	max. 2008	max. 2009	max. 2010	max. 2011	max. 2012	gem. 2008	gem. 2009	gem. 2010	gem. 2011	gem. 2012	gem. 2008-2012
Telling	nee	nee	nee	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja	ja	ja	1	2	2	3	3	
Huismus				61	70	32	49	51	63	56		45	65	78	54	32	47	58	67	60	52,9
Merel				26	27	37	27	29	22	38		32	35	39	28	37	30	32	29	31	31,7
Houtduif				24	31	18	20	17	23	18		26	18	20	14	18	23	18	22	21	20,4
Koolmees				12	14	21	16	17	15	18		12	23	17	14	21	14	20	15	15	17,0
Turkse Tortel				16	12	13	10	10	10	15		15	20	19	13	13	13	15	15	13	13,8
Gierzwaluw				89	9	6	13	3	16	23		4	0	2	0	6	9	2	36	11	12,5
Spreeuw				5	12	27	13	9	14	8		4	3	7	11	27	9	6	9	10	12,1
Boerenzwaluw				15	10	13	20	14	18	10		9	3	0	1	13	15	9	11	7	10,8
Ekster				10	22	7	12	9	16	8		9	11	11	10	7	11	10	12	13	10,6
Kauw				5	4	14	18	11	25	17		0	0	0	0	14	9	6	10	7	9,1
Winterkoning				5	5	11	6	4	8	4		14	9	11	9	11	10	7	8	6	8,3
Tijftjaf				10	9	10	6	6	6	6		10	5	7	5	10	8	6	8	7	7,6
Zwarte Kraai				6	7	11	4	8	7	9		4	7	3	5	11	4	8	5	7	7,0
Groenling				7	7	8	5	3	2	7		10	7	9	7	8	8	5	6	7	6,7
Pimpelmees				7	6	4	8	2	6	6		6	7	9	4	4	7	5	7	5	5,6
Heggenmus				10	5	5	1	4	10	5		8	5	6	6	5	5	5	9	5	5,6
Wilde Eend				20	8	11	1	3	0	5		1	1	0	2	11	1	2	7	5	5,1
Vink				2	4	5	6	4	5	4		5	7	4	5	5	6	6	4	4	4,8
Meerkoet				11	17	4	2	3	3	3		2	2	1	1	4	2	3	5	7	4,1
Zwartkop				8	5	2	5	3	2	4		4	4	3	8	2	5	4	4	6	4,0
Huiszwaluw				0	0	7	3	1	0	4		7	3	2	1	7	5	2	1	2	3,3
Zanglijster				4	1	0	0	1	2	1		7	6	8	9	0	4	4	5	4	3,1
Gaai				3	5	2	3	1	4	1		1	1	4	2	2	2	1	4	3	2,3
Soepgans				25	7	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	8	2	2,1
Fuut				10	12	1	1	0	4	0		0	0	0	0	1	1	0	5	4	2,0
Fitis				6	2	3	2	1	0	3		0	3	1	0	3	1	2	2	2	2,0
Kokmeeuw				0	23	0	0	2	1	2		0	0	0	0	0	0	1	0	8	1,9
Soepeend				1	22	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	7	1,5
Aalscholver				7	1	2	4	1	0	1		0	0	0	0	2	2	1	2	1	1,5
Roodborst				1	2	2	1	0	3	0		3	1	1	1	2	2	1	2	1	1,4
Zilvermeeuw				1	1	2	6	0	2	1		0	0	0	1	2	3	0	1	1	1,4

Kleine Karekiet				4	0	1	3	1	3	2		0	0	0	0	1	2	1	2	1	1,2
Grote Bonte Specht				1	1	1	1	0	1	1		1	3	1	1	1	1	2	1	1	1,1
Stadsduif				1	0	0	1	3	3	5		0	0	0	0	0	1	2	1	2	1,0
Witte Kwikstaart				1	1	1	2	1	1	0		1	2	0	0	1	2	2	1	0	1,0
Blauwe Reiger				1	1	0	2	0	1	1		0	1	2	2	0	1	1	1	1	0,8
Boomkruiper				1	0	0	0	0	1	1		1	3	1	2	0	1	2	1	1	0,8
Braamsluiper				0	0	0	1	3	0	1		1	1	1	0	0	1	2	0	0	0,7
Ringmus				2	1	0	0	0	0	0		2	0	3	2	0	1	0	2	1	0,7
Startmees				0	0	0	0	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	3	0,6
Tuinfluit				0	1	0	1	1	2	1		0	0	1	1	0	1	1	1	1	0,6
Putter				0	0	0	0	2	0	2		0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,3
Sperwer				0	0	1	0	0	1	1		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0,3
Krakeend				0	4	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,3
Knobbelzwaan				1	0	0	0	1	0	1		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0,2
Appelvink				2	1	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,2
Holenduif				0	0	0	0	0	0	0		1	1	0	0	0	1	1	0	0	0,2
Kleine Mantelmeeuw				1	2	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2
Grasmus				0	0	0	0	0	0	0		0	1	0	1	0	0	1	0	0	0,2
Grote Mantelmeeuw				0	0	0	0	1	0	1		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0,2
Boomklever				0	1	0	0	0	1	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1
Kuifeend				0	0	0	0	0	2	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,1
Stormmeeuw				0	2	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,1
Waterhoen				0	0	0	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,1
Buizerd				0	0	0	0	1	0	0		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0,1
Grote Lijster				0	0	0	0	0	0	0		1	0	0	0	0	1	0	0	0	0,1
Bosrietzanger				0	0	0	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1
Kneu				1	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1
Visdief				0	0	0	0	0	1	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1
Totaal per jaar				40	40	31	34	35	36	41		30	30	28	29	31	39	41	48	53	42,4
Totaal per wijk				45			48					35				59					

